

2694

2694

Boston

C

~~Mr. [illegible]~~

To Good Mr. Mag^r

Tractatus

De eis, et causalitatibus entis

Creati

Hic tractatus sex adnumerabilis disquisitiones. oritur 1° de ca. et causalitate in cois. 2° de ca. mati. 3° de ca. frati. 4° de ca. efficiente tam 1° quam 2°. 5° de ca. efficiente libera. 6° de ca. finali, et exemplari. eo nostro labore in illis explicandis intendit, ut breuitati gratior, et propere tractari consuleret, ut deamur.

Disputatio 1^a

De ca., et causalitate in communi.

Concinet quingenta capita. in 1° quod sit qd et quod sit primum. in 2° quod sit ca. et quod sit quod sit. in 3° quod sit causalitas, et cum qd idem sit fieri. in 4° comparantur ca. cum effectibus quod prioritate, et nobilitate. in 5° comparantur ca. inter se quod causalitatem.

Quod sit qd et quod sit primum?

Cum in de fide ca. primum concinatur, ut supra dicendis gerbit. Secundum quod sit qd sit primum: hinc quod sit quod sit. Primum quod sit conceptum cois. hinc sic describitur a Phis. s. metaph. l. 1^a. e. 1° id intelligit fieri, e aut cognoscit. qd sit hinc in primum cognoscit, et in primum rei. primum cognoscit, e cois alij oppositio e qd aliquid a priori e a posteriori demonstratur. alio non dicitur primum completum, de qd ad lib. de Postor. dicitur. dicitur satis. Hic em agendum, de primum rei.

Primum rei aliud e qd sit. Aliud e qd accions, qd sit

un. p. rationis d. un. aliqd sequit. gacens q. p. rōis inchoatio d. prium
negotij ad illa. aq. negotium inchoat. rōis loci ille q. sedet l. lo d. gerium
d. ioy. Aurora d. prium hāc rōis t. pōis. Prium p. se e. illud

q. hāc hārdinum, et conuerzionem p. se ad gerium, q. p. in creatiois
cā. p. se e. prium effus: et in hinc Pater gerium Sily, et uterq. quis
Sancti, et in hac p. receptione p. sistentim p. dicit. q. uo. ad. q. hos.

Ses colliguntur condicioe ee. neciās ad rōem q. p. p. se.
1. ut sic e. hoc e. ut in eodem p. se, in q. e. gerium d. sic aliud geriusse.
2. ut gerium sic aliq. nō gerius p. iato. 3. ut gerium hāc alij p. ian
reiciam cum p. iato. Defi. 1. condicioe instans int. medium d. d. gerium
t. p. ioy: p. nctans medians in linea d. d. gerium linea, q. n. e. i. inst
logio et serie. Defi. 2. condicioe effus d. p. ium sue cā, q. n. e. p. ioy illa.
Defi. 3. condicioe Petrus hesterna lude natus n. e. p. ium. Pauli hodie in
lucem edio, q. n. hāc cum illo aliquam conuerzionem l. t. p. ioy sic p. ioy.

Contra rare. ad idem. Ab. 1. Si e. p. ium generatiois con
p. ioy: s. f. hāc aliud gerium gerius se. q. n. requirit ad rōem p. ioy
q. n. hāc aliud gerium gerius se. Maiores p. ioy Min. nō p. ioy. q. n. p. ioy
uerā q. cōtinat ad p. ioy e. p. ioy illa q. cā. N. dicit. Min. f. hāc hāc
aliud gerium gerius se. in eodem p. se ioy p. ioy Min. in disio gē
cā. s. efficiētis conc. Min. hoc tamen in abstracto sufficit. n. q. in eo
p. ioy, in q. e. p. ium aliud gerius se. n. hāc. Ab. 2. Neg. nō ad p. hāc
dicit. aut Generio, q. cōtinat ad p. ioy e. p. ioy illa in ordo receptione
nō cōtinat in ordo intentionis Neg. Ans. Nam f. hāc gerius intēdit
t. q. n. nō et generio, q. p. ioy p. ioy, et hāc p. ioyitas s. p. ioy in
eo ordo ad rōem p. ioy. dicit q. p. ioy sic gerium aut in ordo recep
tionis, tamen ordo intentionis nō e. p. ioy, et p. ioy in p. ioy. q. n.
p. ioy e. q. n. aut.

Contra 2. condicioem. Ab. 2. Pater eter
nus e. gerium Sily, Pater et Silius. Squis s. et in int. hāc q. n. e. d. d.
d. p. ioyitas, aut posterioritas e. illud Symboli. D. Acherans. 1. 1.

Et in hac Trinitate nō ē prius, aut posterius: q̄ ad vōim p̄ij n̄
 requiritur prioritas. P̄ dicit. Min. in dīnas Personas n̄ dicitur pri-
 oritas durabilis causalitatis, aut p̄fectionis. Cont. Min. n̄ dicitur p̄iorita-
 tas originis. Neg. Min. O. Athan. sōt negat tam n̄ 2^a p̄ioritatem
 ut optime explicat. Soan. in meth. d. 12. s. 1. n. 10. Vasy. p̄
 q. 2. ar. 3. d. 1. 67. Instab. Eē prius dicit aliquam p̄fectio-
 nem, quam eē posterius: sōt 3. dīna. Persona sōt v̄gles in p̄fectione: q̄
 una sequit eē prior alia. P̄ dicit. Mai. eē prius causaliter dignit
 aut durabiliter dicit aliquam p̄fectionem, quam eē posterius. Cont. Mai. eē
 prius origine. Neg. Mai. Nam hoc sōt dicit eē unum ḡnerium ab
 terius, q̄t cam v̄gles in p̄fectione stare p̄t.

Prius deīd ḡse. subdit in prius in creatum, et
 in prius creatum. Prius in creatum dicit in prius ad intra, seu colatū,
 et in prius ad extra, seu abstrūm. velatum aliud ē generans nempe Pa-
 ter et Filius: aliud spirans nempe Pater, et Filius et S̄p̄s Sancti: ab-
 sum, et ad extra ē digna P. in creaturay. Prius creatum aliud ē
 ḡnerium, q̄t s. p̄fectione influio: aliud ē regim, ut prius fr̄i, q̄t
 dicit, aq̄ incipit generis ipsius fr̄i.

Quar mo ē prius in car sic unum, anathym
 v̄t oīa p̄ia? Dicit. Prius in car sicut sumat nati p̄ce mali, q̄
 dicitur: sicut fr̄i p̄ia seu dicitur q̄ prius v̄les constituit in
 1. aut in ad 2. sicut demq̄ p̄volsē n̄ p̄o eē v̄trum ad oīa p̄ia
 q̄t facit q̄ alia p̄ia mala sōt creata, alia increata. dicit sōt dicit
 alia a alia. h̄nd sum p̄t fr̄i virtus s. et p̄ia alia sōt creata, alia in
 creata. demq̄ v̄les alia sōt v̄les, alia sōt v̄is, ut p̄t, sōt adhuc
 oīa nōt dicit v̄olum: p̄t.

Dico 2. Prius in creatum fr̄i sumptum ad
 prius ad intra, et ad prius extra in aīe. n̄ ē v̄olum. Nec sōt
 prius in creatum ad intra ad prius generans, et spirans. Sicut
 ē q̄ oīa h̄ic p̄ia sōt p̄ia dīna, sōt nulla p̄ia dīna conveniunt

incoer ut dicimus. ^{2^o} ^{3^o} ^{4^o} ^{5^o} ^{6^o} ^{7^o} ^{8^o} ^{9^o} ^{10^o} ^{11^o} ^{12^o} ^{13^o} ^{14^o} ^{15^o} ^{16^o} ^{17^o} ^{18^o} ^{19^o} ^{20^o} ^{21^o} ^{22^o} ^{23^o} ^{24^o} ^{25^o} ^{26^o} ^{27^o} ^{28^o} ^{29^o} ^{30^o} ^{31^o} ^{32^o} ^{33^o} ^{34^o} ^{35^o} ^{36^o} ^{37^o} ^{38^o} ^{39^o} ^{40^o} ^{41^o} ^{42^o} ^{43^o} ^{44^o} ^{45^o} ^{46^o} ^{47^o} ^{48^o} ^{49^o} ^{50^o} ^{51^o} ^{52^o} ^{53^o} ^{54^o} ^{55^o} ^{56^o} ^{57^o} ^{58^o} ^{59^o} ^{60^o} ^{61^o} ^{62^o} ^{63^o} ^{64^o} ^{65^o} ^{66^o} ^{67^o} ^{68^o} ^{69^o} ^{70^o} ^{71^o} ^{72^o} ^{73^o} ^{74^o} ^{75^o} ^{76^o} ^{77^o} ^{78^o} ^{79^o} ^{80^o} ^{81^o} ^{82^o} ^{83^o} ^{84^o} ^{85^o} ^{86^o} ^{87^o} ^{88^o} ^{89^o} ^{90^o} ^{91^o} ^{92^o} ^{93^o} ^{94^o} ^{95^o} ^{96^o} ^{97^o} ^{98^o} ^{99^o} ^{100^o}
 incoer ut dicimus. ^{2^o} ^{3^o} ^{4^o} ^{5^o} ^{6^o} ^{7^o} ^{8^o} ^{9^o} ^{10^o} ^{11^o} ^{12^o} ^{13^o} ^{14^o} ^{15^o} ^{16^o} ^{17^o} ^{18^o} ^{19^o} ^{20^o} ^{21^o} ^{22^o} ^{23^o} ^{24^o} ^{25^o} ^{26^o} ^{27^o} ^{28^o} ^{29^o} ^{30^o} ^{31^o} ^{32^o} ^{33^o} ^{34^o} ^{35^o} ^{36^o} ^{37^o} ^{38^o} ^{39^o} ^{40^o} ^{41^o} ^{42^o} ^{43^o} ^{44^o} ^{45^o} ^{46^o} ^{47^o} ^{48^o} ^{49^o} ^{50^o} ^{51^o} ^{52^o} ^{53^o} ^{54^o} ^{55^o} ^{56^o} ^{57^o} ^{58^o} ^{59^o} ^{60^o} ^{61^o} ^{62^o} ^{63^o} ^{64^o} ^{65^o} ^{66^o} ^{67^o} ^{68^o} ^{69^o} ^{70^o} ^{71^o} ^{72^o} ^{73^o} ^{74^o} ^{75^o} ^{76^o} ^{77^o} ^{78^o} ^{79^o} ^{80^o} ^{81^o} ^{82^o} ^{83^o} ^{84^o} ^{85^o} ^{86^o} ^{87^o} ^{88^o} ^{89^o} ^{90^o} ^{91^o} ^{92^o} ^{93^o} ^{94^o} ^{95^o} ^{96^o} ^{97^o} ^{98^o} ^{99^o} ^{100^o}
 incoer ut dicimus. ^{2^o} ^{3^o} ^{4^o} ^{5^o} ^{6^o} ^{7^o} ^{8^o} ^{9^o} ^{10^o} ^{11^o} ^{12^o} ^{13^o} ^{14^o} ^{15^o} ^{16^o} ^{17^o} ^{18^o} ^{19^o} ^{20^o} ^{21^o} ^{22^o} ^{23^o} ^{24^o} ^{25^o} ^{26^o} ^{27^o} ^{28^o} ^{29^o} ^{30^o} ^{31^o} ^{32^o} ^{33^o} ^{34^o} ^{35^o} ^{36^o} ^{37^o} ^{38^o} ^{39^o} ^{40^o} ^{41^o} ^{42^o} ^{43^o} ^{44^o} ^{45^o} ^{46^o} ^{47^o} ^{48^o} ^{49^o} ^{50^o} ^{51^o} ^{52^o} ^{53^o} ^{54^o} ^{55^o} ^{56^o} ^{57^o} ^{58^o} ^{59^o} ^{60^o} ^{61^o} ^{62^o} ^{63^o} ^{64^o} ^{65^o} ^{66^o} ^{67^o} ^{68^o} ^{69^o} ^{70^o} ^{71^o} ^{72^o} ^{73^o} ^{74^o} ^{75^o} ^{76^o} ^{77^o} ^{78^o} ^{79^o} ^{80^o} ^{81^o} ^{82^o} ^{83^o} ^{84^o} ^{85^o} ^{86^o} ^{87^o} ^{88^o} ^{89^o} ^{90^o} ^{91^o} ^{92^o} ^{93^o} ^{94^o} ^{95^o} ^{96^o} ^{97^o} ^{98^o} ^{99^o} ^{100^o}

Dico 3° quum creatum fratri sumptum in aii 2° est
 et viciu ad iia pira creata, ita sumpta. Tuncum e ga alia se positi-
 ua, alia nega, alia subia ut pira mie ad substantiandam fram: alia aia
 ut pira ibijendi, radendi. ^{2^o} ^{3^o} ^{4^o} ^{5^o} ^{6^o} ^{7^o} ^{8^o} ^{9^o} ^{10^o} ^{11^o} ^{12^o} ^{13^o} ^{14^o} ^{15^o} ^{16^o} ^{17^o} ^{18^o} ^{19^o} ^{20^o} ^{21^o} ^{22^o} ^{23^o} ^{24^o} ^{25^o} ^{26^o} ^{27^o} ^{28^o} ^{29^o} ^{30^o} ^{31^o} ^{32^o} ^{33^o} ^{34^o} ^{35^o} ^{36^o} ^{37^o} ^{38^o} ^{39^o} ^{40^o} ^{41^o} ^{42^o} ^{43^o} ^{44^o} ^{45^o} ^{46^o} ^{47^o} ^{48^o} ^{49^o} ^{50^o} ^{51^o} ^{52^o} ^{53^o} ^{54^o} ^{55^o} ^{56^o} ^{57^o} ^{58^o} ^{59^o} ^{60^o} ^{61^o} ^{62^o} ^{63^o} ^{64^o} ^{65^o} ^{66^o} ^{67^o} ^{68^o} ^{69^o} ^{70^o} ^{71^o} ^{72^o} ^{73^o} ^{74^o} ^{75^o} ^{76^o} ^{77^o} ^{78^o} ^{79^o} ^{80^o} ^{81^o} ^{82^o} ^{83^o} ^{84^o} ^{85^o} ^{86^o} ^{87^o} ^{88^o} ^{89^o} ^{90^o} ^{91^o} ^{92^o} ^{93^o} ^{94^o} ^{95^o} ^{96^o} ^{97^o} ^{98^o} ^{99^o} ^{100^o}
 Dico 4° quum in ioi e aboguat-
 tribuiri ad pira matia creata, et ad pira increatum. ga creata
 dicunt de pendentiam a pira increato, tanquam a^o aboguat. ^{2^o} ^{3^o} ^{4^o} ^{5^o} ^{6^o} ^{7^o} ^{8^o} ^{9^o} ^{10^o} ^{11^o} ^{12^o} ^{13^o} ^{14^o} ^{15^o} ^{16^o} ^{17^o} ^{18^o} ^{19^o} ^{20^o} ^{21^o} ^{22^o} ^{23^o} ^{24^o} ^{25^o} ^{26^o} ^{27^o} ^{28^o} ^{29^o} ^{30^o} ^{31^o} ^{32^o} ^{33^o} ^{34^o} ^{35^o} ^{36^o} ^{37^o} ^{38^o} ^{39^o} ^{40^o} ^{41^o} ^{42^o} ^{43^o} ^{44^o} ^{45^o} ^{46^o} ^{47^o} ^{48^o} ^{49^o} ^{50^o} ^{51^o} ^{52^o} ^{53^o} ^{54^o} ^{55^o} ^{56^o} ^{57^o} ^{58^o} ^{59^o} ^{60^o} ^{61^o} ^{62^o} ^{63^o} ^{64^o} ^{65^o} ^{66^o} ^{67^o} ^{68^o} ^{69^o} ^{70^o} ^{71^o} ^{72^o} ^{73^o} ^{74^o} ^{75^o} ^{76^o} ^{77^o} ^{78^o} ^{79^o} ^{80^o} ^{81^o} ^{82^o} ^{83^o} ^{84^o} ^{85^o} ^{86^o} ^{87^o} ^{88^o} ^{89^o} ^{90^o} ^{91^o} ^{92^o} ^{93^o} ^{94^o} ^{95^o} ^{96^o} ^{97^o} ^{98^o} ^{99^o} ^{100^o}

C A P. 2°

Quid sit causa, et circuglex?

Apud Philon nulla defio in reperiit. gre. ^{2^o} ^{3^o} ^{4^o} ^{5^o} ^{6^o} ^{7^o} ^{8^o} ^{9^o} ^{10^o} ^{11^o} ^{12^o} ^{13^o} ^{14^o} ^{15^o} ^{16^o} ^{17^o} ^{18^o} ^{19^o} ^{20^o} ^{21^o} ^{22^o} ^{23^o} ^{24^o} ^{25^o} ^{26^o} ^{27^o} ^{28^o} ^{29^o} ^{30^o} ^{31^o} ^{32^o} ^{33^o} ^{34^o} ^{35^o} ^{36^o} ^{37^o} ^{38^o} ^{39^o} ^{40^o} ^{41^o} ^{42^o} ^{43^o} ^{44^o} ^{45^o} ^{46^o} ^{47^o} ^{48^o} ^{49^o} ^{50^o} ^{51^o} ^{52^o} ^{53^o} ^{54^o} ^{55^o} ^{56^o} ^{57^o} ^{58^o} ^{59^o} ^{60^o} ^{61^o} ^{62^o} ^{63^o} ^{64^o} ^{65^o} ^{66^o} ^{67^o} ^{68^o} ^{69^o} ^{70^o} ^{71^o} ^{72^o} ^{73^o} ^{74^o} ^{75^o} ^{76^o} ^{77^o} ^{78^o} ^{79^o} ^{80^o} ^{81^o} ^{82^o} ^{83^o} ^{84^o} ^{85^o} ^{86^o} ^{87^o} ^{88^o} ^{89^o} ^{90^o} ^{91^o} ^{92^o} ^{93^o} ^{94^o} ^{95^o} ^{96^o} ^{97^o} ^{98^o} ^{99^o} ^{100^o}
 Apud Philon nulla defio in reperiit. gre. ^{2^o} ^{3^o} ^{4^o} ^{5^o} ^{6^o} ^{7^o} ^{8^o} ^{9^o} ^{10^o} ^{11^o} ^{12^o} ^{13^o} ^{14^o} ^{15^o} ^{16^o} ^{17^o} ^{18^o} ^{19^o} ^{20^o} ^{21^o} ^{22^o} ^{23^o} ^{24^o} ^{25^o} ^{26^o} ^{27^o} ^{28^o} ^{29^o} ^{30^o} ^{31^o} ^{32^o} ^{33^o} ^{34^o} ^{35^o} ^{36^o} ^{37^o} ^{38^o} ^{39^o} ^{40^o} ^{41^o} ^{42^o} ^{43^o} ^{44^o} ^{45^o} ^{46^o} ^{47^o} ^{48^o} ^{49^o} ^{50^o} ^{51^o} ^{52^o} ^{53^o} ^{54^o} ^{55^o} ^{56^o} ^{57^o} ^{58^o} ^{59^o} ^{60^o} ^{61^o} ^{62^o} ^{63^o} ^{64^o} ^{65^o} ^{66^o} ^{67^o} ^{68^o} ^{69^o} ^{70^o} ^{71^o} ^{72^o} ^{73^o} ^{74^o} ^{75^o} ^{76^o} ^{77^o} ^{78^o} ^{79^o} ^{80^o} ^{81^o} ^{82^o} ^{83^o} ^{84^o} ^{85^o} ^{86^o} ^{87^o} ^{88^o} ^{89^o} ^{90^o} ^{91^o} ^{92^o} ^{93^o} ^{94^o} ^{95^o} ^{96^o} ^{97^o} ^{98^o} ^{99^o} ^{100^o}

Defio gradit a Saas. in meoh. d. 12. 2002.

n. 3°. et coiter a D. D. recipit. eodie her. la e prum gre influ-
 ons ee in aliud. Prum qd illigit de pira lei, ponit 13 pira.
 et pira li dicit. i pira gre, excludit ias qd alciis. 2° influ-

ons, excludo. quia oris, et condicoes, que n̄ influunt, s̄ s̄ condicoes sine q̄q̄ cā influunt. Accipe uerbum influere in lato s̄ū quo idem ualeat, atque dicitur esse abteri, non scilicet que accantō dicitur cō cā efficienci. 3° in aliud - indicat tam debere influere, eē distum a se, quāram dependentiā, et causalitē.

Ob. 1°. Pater aeternus ē prius q̄ se influens eē in Filium; s̄tī dicendum de Patre eō Filio r̄t̄ sp̄s Sancti; et tamen Pater n̄ ē cā Filij, nec Pater et Filius cā sp̄s Sancti; cum a Deo exleto oīs r̄s causalit̄is, et dependentiā: q̄ defis cā redundat. P̄ neg. consequ. q̄ s̄ Pater aeternus s̄tī prius q̄ se influens eē in Filium; s̄ ē prius influens eē d̄rsum a se, q̄ coicad suam nec abtācem, q̄a in Filio ē eadē n̄o sine ulla dependentiā, atq̄ ab eo ei d̄m p̄cō cā defis.

Solutio. Pater aeternus influit eē distum re latiuum s. solum Filiois, q̄ i. scilicet distinguit: q̄ s̄tī illius eī comp̄cō defis cā. P̄. d̄ct̄. aīis Pater aeternus influit eē distum re latiuum r̄t̄is Neg. Aīis. Aīis com. Aīis. q̄a q̄d̄ p̄ se i. a Patre coicad. Filio ē eē abtūm, p̄d̄cō. n. Aīis de Deo. et r̄is p̄d̄cō r̄t̄is q̄ m̄m̄ p̄p̄cō r̄t̄is. p̄t̄o id̄ in cogitāse h̄m̄a in j̄ r̄is int̄d̄it̄ r̄t̄is n̄; r̄is r̄t̄is p̄t̄is constitutiua sup̄p̄i. In s̄is defis p̄p̄cō ē cā ē prius q̄ se i. influens eē in aliud.

+ ad cons-
titiā
dam p̄-
saram d̄-
ctam

Ob. 2°. Verbum D. influit eē q̄ se i. in h̄m̄itē q̄ p̄i. n̄o tamen s̄ ē cā illius, ut ē cō d̄ d̄i: q̄ defis cā in q̄a ē. Mai; q̄a, s̄t̄ indiget q̄d̄o ostendit̄, q̄a n̄ h̄m̄a q̄ p̄i. p̄d̄cō in suo eē a Verbo D.: s̄ n̄t aliud ē, aliq̄ influere q̄ se i. eē in aliud q̄m illud aliud. s̄t̄ illis in suo eē p̄d̄cō. q̄ c̄t̄. P̄ neg. Mai. ad p̄p̄cōm dist. mai. n̄t̄ q̄i. D. p̄d̄cō in suo eē a Verbo D. a p̄p̄cō; et aīit̄ Neg. Mai. p̄d̄cō conseqū et a p̄p̄cō r̄t̄is. Mai. Dependentiā uō aī ē, ut ab aliq̄ aīit̄, et a p̄p̄cō, nam p̄- um in suo p̄i. s̄m̄ ē prius; h̄m̄itas uō q̄ p̄i. D. dependet a Verbo

+ h̄m̄a

a priori, sed a posteriori, ut a toto, et tanquam a condicione, sine qua non
poteat conservari, quod quod habet natura pendet a sua subsistentia & ubi non a priori.
non accipiat suum esse significationem illud antecedit: sed a posteriori, ut
a conditionibus necessariis, quod si extiterit natura debet esse terminata quod subsistentiam, et lo-
cata aliter quod ubi.

Ob 3. Adem quod est casus ipsius quod reductionis
sem: quod non necesse est quod in aliquid a se discretum. Non confuso an-
te, sed quod alibi. Quod est quod unum se reducit semper ad
quodammodo ex natura rei distinguitur ab effectu, nam ad quodammodo talis reductionis
non est sola persona, quod reducit, sed est persona sit cum Deo primatibus concu-
rentes, et delinquentes ad sui reductionem; sicutumque non est persona cre-
ata, et Deo sit, recte distinguitur a persona ipsius sam per.

Alia est quod est complexio non est? Res est Artum s. machos
est. Sicut in intellectus d. in sex, et alios color quatuor est color gratia: s. ma-
terialis, efficientis, et finalis. Ostenditur quod cum materia de nouo offi-
ant, et non potest fieri se ipsum, senda est ubi est, a quod fiat quod est effi-
cians. Sed cum deo efficiens operatur suum efficiunt ex parte, ut est quod sup-
posito subiecto: ut si per se. scilicet unum conficitur de se ipsis, et a ligno, et si
de materia agentibus creatis, dicitur quod substantiam quod suppositum, et quod efficiens
operatur suum efficiunt, et est materia. Certe unum efficiens non in se quod dicitur
substantiam quod quod supponitur, et aliquid est illi, et in illis operatur, et est
et est finalis. Denique quod operatur propter se, non enim operatur propter
aliquem finem: quod dicitur aliquid est quod est finalis. Ostenditur
quod est materia, aut est materia, si in materia uno. Sicut quod unum quod, et
est materia, aut quod unum quod materia, et est finalis; si extrinseca, aut in se
realt, et est efficiens, aut intentionalis aliquid uno, et est finalis.

Quares. 1. Haec dicitur est materia ad quod? Res est quod
nulla dicitur est materia, quod ad aliquid et numerationis non operatur, et saltem redit ad
quod. Ob. Contra dicitur, obtrusa, seu extrinseca significans, et est materia
in ditione, et numerationis. quod non est ad quod. Res est materia ditionis, cum non

aliud sit qm disposioes ma ad recipiendam fraim redduci ad eam mat.
 b. s. h. e. n. t. aliqm efficientiam sequere ad eam efficientem. Ead eam fratem
 aliam, si sit considerans qm infraio subum. Ca. obvia. r. obum r. u.
 p. o. a. b. p. o. t. considerari qm mediante. Ipe concurrat ad eam, et sic p.
 ceat ad eam efficientem. b. qm e. mansura a. i. u. r. et si redduunt ab eam
 fratem. qm fraim significatiuam comparati imitaci: b. deniq. ut alliciuot
 tem, et ita p. o. i. n. e. t. ad eam fratem. Et utinet ad eam exemplatem
 suo li dicimus q. ad eam efficientem, an ad fratem spectet.

Quae. 2. Vera huius disionis membra par-
 ticipent ueram roimca? N. efficientem, matem, et finalem ee p. p. r. e.
 cas. ita oes coice. Sicutum e qm illis comparat. p. p. r. e. d. e. f. i. o. c. a.; qualis
 b. e. n. p. r. a. e. t. s. u. i. s. e. f. f. e. b. u. s. e. e. d. i. r. i. u. m. a. s. e. q. u. e. r. u. m. e. t. r. e. a. l. e. m. i. n. f. l. a. t. i. l.
 a. s. e. d. e. s. e. r. u. m.; e. f. f. i. c. i. e. n. s. p. r. o. c. i. u. m. m. a. l. i. s. q. q. a. e. u. m. b. t. u. n. i. e. m. f. i. n. a. l. i. s. q. m. e.
 c. h. o. p. h. o. r. i. f. i. c. a. m. s. t. t. a. m. b. n. p. r. e. a. l. e. m. m. o. t. i. o. e. m. D. e. f. r. a. t. i. e. m. a. i. u. s. d. u. b.
 an sit uera ca. Si. n. fra subialis, ut alij p. o. b. l. l. defendunt p. o. t.
 ee ca ma, tum e. p. o. t. i. s. p. a. r. t. i. c. i. p. a. t. u. e. r. a. m. r. o. i. m. c. a.; s. e. t. a. m. e. n. e. e. t. q. u. o.
 b. a. b. i. l. i. u. s. f. r. a. n. e. c. a. m. a. n. e. p. r. e. i. c. a. s. p. r. e. q. a. s. i. e. e. t. a. d. h. u. c. u. e. r. a.
 ca foret r. u. c. o. m. p. i. t. i. s. t. n. e. p. b. h. o. c. q. a. f. r. a. d. i. c. a. t. c. o. m. p. o. s. i. t. o. e. e.
 d. i. r. i. u. m. a. s. e.; s. a. q. s. u. a. m. i. n. t. e. m. c. o. n. c. e. s. s. i. o. n. e. m. i. l. l. u. d. c. o. n. s. t. i. t. u. i. t. s. t.
 ad ueram roim ca rep. i. d. q. t. c. o. i. p. e. t. e. e. d. i. r. i. u. m. a. s. e.; u. t. e. d. i. c. i. s.
 c. o. n. s. t. a. t. : p. e. t. t. u. n. d. i. s. p. p. r. e. e. t. r. i. p. u. r. o. s. e. l. o. q. u. a. m. u. r. e. r. a. s. i. t. u. i.
 c. a. q. u. o. s. i. m. i. n. u. s. p. p. r. e. q. u. a. t. u. o. r.

Quae. 3. V. disio fiat in membra opposita et int.
 O. p. i. f. e. r. i. i. n. m. e. m. b. r. a. o. p. p. o. s. i. t. a. f. r. a. t. i. n. m. a. l. i. : i. p. a. r. t. e. s. t. e. n. d. i. t. i. q. a.
 ca frat. in au. i. c. o. n. s. t. i. t. u. u. n. d. q. d. i. r. i. a. s. f. r. a. t. i. c. e. s. : e. f. f. i. c. i. e. n. s. n. c. o. n. s. t. i. t. u. e. n. s.
 e. u. o. q. u. i. r. t. u. t. e. m. a. c. t. i. u. a. m. p. l. u. c. e. n. d. i. m. a. l. i. s. q. u. i. r. t. u. t. e. m. p. e. s. i. u. a.
 r. e. c. i. p. i. e. n. d. i. : f. r. a. t. i. s. q. u. i. r. t. u. t. e. m. u. i. u. a. n. d. i. : f. i. n. a. l. i. s. q. u. i. r. t. u. t. e. m. a. l.
 l. i. c. e. n. d. i. ; s. t. h. o. c. u. i. r. t. u. t. e. s. s. e. u. f. r. a. t. i. c. e. s. s. i. d. i. r. i. a. : f. r. a. t. i. s. o. p. p. o. s. i. t. a. g. g. o.
 m. u. n. d. : 2. p. a. r. t. e. s. t. e. n. d. i. t. i. q. a. c. a. d. e. m. n. o. f. r. a. s. u. b. i. a. l. i. s. p. o. t.
 ee frat. r. u. m. a. q. u. e. m. i. n. f. o. r. m. a. t. a. u. t. c. o. m. p. o. s. i. t. i. q. t. c. o. n. s. t. i. t. u. i. t.

mut 4

mates sū daz appietatum quas recipit, efficiens sū eandem
 appietatum, quas genuit, finalis sū generantis, & intendit. Quia
 in se non opponuntur. Op. 2. d. 10. m. d. 2. in mem. Lib. 1. in
 in intentionem et executionem. Deinde intentionem in matrem, et fratem,
 certitudinem in efficientem, et finalem

CAP. 3^m.

Quid sit causalitas, et cum quidem

Cum ois vera ca. ut dicitur, influat in efficiam, quorum, et rationem
 influxum, seu causalitatem. 1^m dub. e. qd sit causalitas? Op. causalitatem
 nit. aliud e. quam ipsam generandem, et causandem, qua ca. in
 effluat efficiam ita Bar. d. 12. Ses. 2. n. 11. Dub. lib. 2. phys. tra.
 30. et A. Arrius

Quaer. 1^a. Causalitas distinguitur a virtute, ca. Op. a. d. 12.
 Saneum e. qd causalitas seu influxus nulli modo pot. esse
 quin sit virtus effici. et virtus e. qd esse, quin educatur effici.
 In influxu e. distinguitur virtus ad eius virtute. Maior e. virtus
 consequentia, quia ad ipsam virtutem e. qd Deus antecedam
 virtus effici. habet eandem virtutem in intentionem, quam ipsam
 virtutem: et in acta d. habet eandem: Virtus tunc pot. d. esse
 virtus, et educatur effici. et consequit causalitas a virtute in d. d.
 tingit, et d. in acta, vis virtutis, et non virtus, qd d. d.

Quaer. 2^a. Virtutes consistat in virtute, in in
 virtute, et virtute. Op. d. d. d. d. in virtute, et ad effici. ita d. d.
 phys. 1. p. 6. n. 1. Lib. 1. in mech. d. 12. ses. 2. n. 11. Saneum e.
 qd virtus ca. ad efficiam d. d. d. in virtute, et qd d. d. d. d. d. d. d.
 et causalitas s. e. prior effici. si quidem e. virtus ad virtutem: qd causalitas
 e. prior virtute. Consequit, qd qd d. d. d. d. d. d. d. d. d. d. d. d.

perseverat etas, et caeteris nequit exerceere quia, ia anti, cae effi:
caeteras in rebus ca ad effam adconsistit. Si qd consistat caeteras
agonda huiusmodi cae comatus dicet.

2° dubi^o. Cautitas identificat cum ca, an
patius cum effi. Cuius Inia d caeteram identificat cum effi. Sim
runt ex caeteras e dependencia, q quam effis recipit cum ee depen
dentia cae et dependencia si e in re dependente, cam; intinco
denominat: q caeteras cum effi reali identificat. Confrat qd est
in causalitate efficiens; Nam Deus ut vera ca efficiens p^{er}nam
salicem p^{er} daco creaturas, et hoc caeteras n identificat cum Deo,
alioquin aliqd de novo intrinsecum Deo adveniret, qd e impossibi
le: qd e identificat cum creaturis.

Ob^o 1°. Contraria Inia Hucui Quodlib. 2. q
2. Somer, et Saurelli s. meth. q. 4. ois causalitas e prior effi:
n g^o cum illis identificari. Ob neq conseqm qd illa prioritas n g^o
eis, et in na, qd ab eis qd minus cum effi dependente identificat
ut cum suo tribu cajas e mus. Sublab. Alius e posterior sua realitate
q caeteras n e mus eie p^{er} daco, siquidem e prior. Dist. ois mus in p^{er}
cae matris e posterior sua realitate. Confrat. mus in p^{er} e efficiens
suisio illius causalitas e posterior sua realitate p^{er} daco. In
hoc caeteras nunquam e posterior sua realitate, qd ab illo n dependet in
p^{er} cae matris, ut magis e diondis p^{er} daco.

Ob^o 2°. An sui causalitas, q p^{er} daco ubi sua substantiam
magis distinguit a ca, im ois p^{er} daco, et ois recipit reati in ca: qd
illius causalitas: p^{er} daco aliq caeteras identificat cum ca. Prodit. 2°
conseqm qd aliq caeteras identificat cum ca imo, qd ee ca ee ip^{er} daco cau
salitas neq conseqm nra qd ois ee p^{er} daco conseqm cau
salitas n. Sol p^{er} daco caeteras identificari imo cum ee causata qd
identificat cum ca, id e gacens ois effis modal^{is} ois daco a
ca, et cum illa identificari.

Hic ratio in creatis causalitas seu generatio, q̄ in effi-
 ciam generat, ut se h̄io in diuisi generatio, seu origo actiua, q̄ Pater generat
 filium, et uterq̄ Spiritus S. s̄ origo actiua imm̄ identificat̄ cum per-
 sona generante, et utrumq̄ generata, ut coiter dicent. S. S. P̄i causalitas, in
 creatis n̄ in effi generata, s̄ in cā generante collocabit̄. A neg Mai.
 diuisa ratio ē, q̄ generatio in creatis ē dependentia: et consequenter debet
 identificari cum re dependente: generatio uō in diuisi n̄ dependentia,
 s̄ mera generatio: Unde generatio debet identificari cum persona generante,
 q̄is generata cum persona generata.

Et ratio adhuc huius ē, q̄ causalitas identificat̄ cum effi s̄ ab
 illo a se distinguit̄, ac q̄m̄ manet quaedam entitas media in d̄ cā, et effi.
 Unde n̄ obstat q̄m̄ s̄ diuisas huiusmodi spectet ad cā, et effi, et q̄ res-
 picit cā dicit̄ causalitas actiua, et denominet̄ causerem, et dicat̄ generata que
 respicit effi, et denominet̄ cauum, et origo actiua, n̄ ē q̄ medi-
 um in d̄ diuisas personas, ut s̄ diuisas huiusmodi spectet ad utramq̄ personam, gener-
 centem s. et generatam spectare, s̄ eisdem cum re loci constructione pro-
 narum: un̄ q̄is actiua spectans ad personam generantem debet coniungi
 cum illa identificata, et q̄is passiva constructionis personam generatam
 cum illa identificata illi debet.

Quidam q̄ q̄i causalitas distinguit̄ ab effi? Ad distingui
 enī rei modat̄. q̄. Ita causalitas ē dependentia, et dependentia distingui-
 t̄ modat̄ a re dependentem, ut uideri ē in alijs n̄is subiectis, obiectis.
 q̄. Constat q̄ multi effi s̄ manent q̄m̄ in d̄ desinō in illis in fine
 re, ut s̄ in talore generatio ab igne, illi ratio, et in alijs exemplis: q̄
 causalitas ex nā rei ab effi distinguit̄, si q̄dem ab illis separari q̄m̄. a cā
 uō causalitas distinguit̄ eo n̄o q̄ effi ab illis distinguit̄ creat̄ s. aut modat̄
 d̄ dissociationem effi, si q̄dem cum effi causalitas identificat̄.

C. A. P. 4^m

Comparant̄ ea cum effectibus q̄ ad generationem, et nobi-
 litatem?

6

1^a Dub. 1. Vis ca sic gior suo effu? Resolutio e gior pcedere ca ca
in gior t do ca in au. item de giorite i gioris t na. Dico 1° ca in
au n e gior t gior suo effu, s t gior na. Sicut enim e ga gioritas na nit
aliud e gior indigentia ca ad effu, et de giorita effus a ca, qd stat gior
sit tate t gioris: s t ita scio ois ca t u sui effus: qd e gior illi go=
rite ratura. Maior breui tate inducisse gior. Nam aia rontis
e ca efficiens, et sit matis ru ihus, et uotis: item qd e ca fratis eu
compi huius, et finatis ru aia qd gior gduat: et t u dicitur gioris t go=
re quam aliquis ex his effectibus: *Peregr.*

Ob 1° Ex Arte 3^a meohes. 2° ca in au e sit cum
effu in au: qd ca in au n e gior suo effu. *Opum Soar. d. 2^a c. 222.*
n. 22. Plurim ibi loq de sit tate t gioris n uo de sit tate na, in q sol di=
cimus ee priorom. *Ob 2^a*. Ca finalis n e e gior suo effu, imo
e posterior, ut gior in sanie *op. 1°* e ca finalis rambuleois, a q gior sanita *ca d.*
Peregr. Quidam aut ca finalis n e e gior suo effu in intentione Negatis
in excusae cont. fros; *Ob* cum ca finalis s t etiam obseruam, et incoer=
tam sic ca, sufficit qd gior illam etiam sic gior t o s t t t ad oem
tam in eo gior in qd e ca ee priorom suo effu.

Dico 2°. Ca in gior ee gior suo gior accie gior tate
ee, qd effu. Ita *Paul. 2. phyl. 1. q. 1. n. 11.* Sicutum e qd ca consti=
tuat in gior ad erudendum gioriam fiam, et uirum t tibi miriam
s t hoc gior accie in aia, gioris t gior qd mala causone effuim: qd e tate
et consuegiorit minor sententia exemplis ma huius e ca matis qd gduat
di, qdum malis tate, ante tate. *Uol aia 1. a. 1. 1. 1. 1. 1.* qd e gior
ca fratis in gior ru rontis, qd n d eum exio, eadem e ca efficiens in gior
ca gior, matisium qd gduat in corpore, gior raturam. Tandem
Dico ab accie e ca finalis in gior tam s t de gior. *Sent. tate* effus
tatis finis. Dico ex gior suo, ga in spie gior dicitur, qd gior prius gior
suo effu, no uidere e in ca finali raturae t t e dicitur matis, qd
reponit natis tate antecedere suum effuim, sicutum natis tate
extere

esse qd illud sitent.

2° Dub. e' q' ois ca sic nobilior suo effi? Nihil luc. per
pedere de visinosis, & extrinsecis. Dico q' i' effis in orde. ad casu
cas sit sumptus, et unicus aque e' nobilis cum illis: nobilior tamen q'
liber sigillatim acci q'ca. 1° pars q' q'ca. affis nullis ma disticti adis
inordinis sit sumptus, et unicus. q' neque nobilitas cauz, et effis distict.
2° pars et ostendit q' effis n' est includit affectioem unius in altere:
rursus q' comparat' cum q'libet e' nobilior illa. C. q'ca. d. 26. s. i. n. 3°
4. et n. n. i. c. i. c. o. r. q' q'ca.

Ad Epus. d. e' unus effis resultans ex Verb. d. et
humanite. tenitis ead' quam ex visinosis, et tamen n' e' affectio
Verb. d. q' e' una et illis vis signidem Verb. d. e' singlt in fenice unum
affectioem, et continet imminuer om affectioem humanis. Et ois
effis e' nobilior suis vis inordinis singillatim sumptis. Ad id. Min. Epus
d. n' affectioem e' intensior V. d. cont. Min. n' affectioem et tensior. Min.
Min. Nec ullum e' in conueniens q' Epus d. Sic affectioem et tensi-
ue. V. d. q' hoc nit aliud e' qm Epus d. q' hoc affectioem V. d. in
cludit et q'ali humanis, q' n' q'ali et imminuer in V. d. inclu-
dit, q' appertum e' natura. ad id.

Dico 2° N' excedit effis in affectioem ois suas
extrinsecas efficiences sit sumptus, imo neque aq' illas, q' ad
illud principat' et vocat' in suo pre. conditio. Et ois. q' q'ca.
q'ca. t'ca affectioem effis manet ad efficiences: q' fieri nequit ut
alij effectus referat' in effu, q' in vis efficiences sit sumptus n'
conueniat, siquidem nemo dat q' t'ndit. 2° pars q' q'ca. ois ca effi-
ciens prius et totalis continet effu, aut q'ali aut imminuer, ut
ois concedunt q' nequit in affectioem. ab effu superari.

Ad effis excedit in affectioem q'libet cum inordinis
cum in suo q'ne totalis vj compar' plurimum excedit man
aut q'ali, ut d' ostendimus. q' d' q'ca. excedere q'libet cum

efficientem in suo g^ore totalem, l^o oēs sit n^o excedat. *De Neg. conseq.*
 Diversa r^ois e^og^o cā inoia quamuis in suo g^ore sint totales, in sem-
 pl^o s^o partiales ex g^ore eff^ois, quem ut uera g^ore componunt, et
 solum illi tribuunt eē partiales. g^ore g^ore h^ore eff^ois maiore
 perfectionem uentur, cā, qm a singlis, et conseq^o singulas in effe-
 ctione et cederet; at uia efficientes totales singula conferant ca-
 tum eē eff^ois ut g^ore in igne, et totum suum eē h^ore ab alio igne
 ut a cā parti, et a Deo ut cā st^o. g^ore uic^o eē ut in g^ore libe^o ca-
 ta eff^ois eff^ois contineri, et conseq^o ab illo cā d^o neg^oio in eff^ois

*Ind^o. Sphaera caelestium s^o cā vtes oim ui-
 uentium, q^o generant et tamen n^o s^o illis nobiliores; imo s^o minus no-
 biles: q^o potestio eff^ois excedere in perfectione alijm suam cā in
 efficientem partialem, totalem s^o utim. *De Neg. ad sumpt^o*
 q^o arbes caelestes n^o s^o uera vtes uiuentium. n^o n^o influant in
 h^ore corp^o generacem, s^o ad summum concurrunt ad dispen-
 dam manū, ut p^o uiuentis introducant.*

*Dico 3°. Cā efficientes aequiuoc^o partiales
 et totales s^o nobiliores eff^ois: duo uic^o eē cā cā s^o g^ore g^ore.
 q^o cā aequiuoc^o s^o diversa g^ore ab effectuibus illor^o continent in
 sua uic^o iminentes: s^o cā cā cā efficientis n^o e^o ignobilior
 eff^ois, ut dicimus deinde n^o e^o aquae nobilis q^o e^o diversa g^ore: s^o cā cā
 nobilior. 2° pars et ostendit q^o cā cā uniuoca s^o ejusdem
 g^ore cum effectu ut ignis cum igne a se g^ore g^ore, s^o in r^oca
 s^o s^o ejusdem g^ore s^o maior, minor nobilitas eff^ois: cā cā
 uniuoca n^o g^ore eē eff^ois nobiliores, aut ignobiliores s^o effe-
 ctibus. q^o abinet ad cā partialem aequiuocam et instrumen-
 talem.*

*Dico 4°. Si in eff^ois aliq^o gratias detri-
 ta uia cā aequiuoca partiali s^o e^o illas ignobilior, q^o ad illam
 partialem: s^o tamen n^o g^ore ut s^o ignobilior cā aequiuoca partiali*

et a ferviori cā instrati. 1^a pars A. in Log. Lib. 1° Post. c. 2.
 q. 2. ar. 6. eo qd. qd illa p^ofectio ferviori nō continet in cā appi-
 noce et p^ofectio s. eminentior, quam in effū. 2^a illam p^ofectio
 ē nobilior. 2^a pars A. 2^a phys. tra. 7. q. 1. ar. 6. 2^a q. 2.
 qd ha cā agitur p^ofectio nō hinc sufficientem virtutem in
 2^a q. 2. ar. 6. sumpta ad p^oducendum effū, s. una sit cum alia:
 qd nō nēcessē ē qd continet p^ofectio sumpta cōm p^ofectio effū,
 s. sūis ē qd illam continet s. accipit.

Quod ad cā instrati facile p^ofer. qd ha nō p^oducit
 effū in virt^o p^ofectio cā, qd nō nēcessē ē instramentum cōtrō-
 lare cōm p^ofectio effū eo consequens p^ofectio ē illa ignobis-
 tima. qd qd id p^ofectio exemplis. p^ofectio corporeum ē ignobilis
 p^ofectio p^ofectio s. qd nō ad quam instrati cōcurrit. itus B. nō
 p^ofectio nō ē ignobilior iustio B. signati, ad quam instrati cō-
 curreo.

Cā finalis alio nō nēcessē ē s. nobilior s. suo effū. s.
 tamen nō ordem finis s. ult^o s. s. nobilior. ita Boet. d. 26. s. 2. n. 9.
 et A. citatus. 1^a pars qd qd cum finis s. apprehensus moveat nō opus
 ē nō continet p^ofectio aut eminentior effū, id ē s. s. accidit: elli-
 ciano n. hōc nobilissimas cā p^ofectio p^ofectio, et finis alios in p^ofectio s.
 timos. 2^a pars cō p^ofectio qd s. nō ordem p^ofectio, ut id p^ofectio alia
 deliquit s. p^ofectio p^ofectio s. s. p^ofectio p^ofectio. itus de p^ofectio
 p^ofectio, et bonis cō nō n. p^ofectio, hoc ē, in p^ofectio cōnveniens, nō
 in p^ofectio cōnveniens

C. A. P. 8°

Comparantur cā in se qd causali tem?
 Comparamus cā cum effū qd p^ofectio, nunc comparamus
 ipsos eos in se, et ad invicem p^ofectio ē cā? Supp. c. quod